

Datum: 2019-02-28
Handläggare: Louice Norén
Direktnr: 61 62 96
Diariernr: 2019.091 SBN

Samhällsbyggnadsnämnden

Parkeringsutredning del 1 Nuläge och styrmedel

Ärendebeskrivning

Tekniska nämnden beslutade vid sitt sammanträde den 25 september 2018 att ge tekniska förvaltningen i uppdrag att utreda parkeringssituationen i stadskärnan genom en större översyn. Alingsås kommun saknar i dagsläget en uppdaterad parkeringsplan för de centrala delarna av tätorten.

Då en sammanslagning av Tekniska nämnden och Samhällsbyggnadsnämnden har skett från och med den 1 januari 2019, ansvarar nuvarande Samhällsbyggnadsnämnden för fortsatta hanteringen av ärendet. Enheten för Trafik och planering på Samhällsbyggnadskontoret genomför en parkeringsutredning som delats upp i två delar. Detta ärende berör del 1 som avser en uppdaterad nulägesbeskrivning, sammanfattning av tidigare parkeringsutredningar och aktuella styrande dokument samt övergripande konsekvenser vid införande av olika styrmedel. De styrmedel som behandlas är tidsreglering, parkeringsavgifter, parkeringsskiva (p-skiva) och boendeparkeringstillstånd. Syftet med parkeringsutredning del 1 är att nå ett politiskt inriktningsbeslut i parkeringsfrågan i Alingsås stadskärna. Vid eventuellt slutligt beslut om ändringar eller införande av styrmedel ska detta fastställas av Kommunfullmäktige.

Del 2 av utredningen avser att innehålla en framtida behovsanalys av fler parkeringsplatser i stadskärnan kopplat till en översyn av gällande parkeringsnorm och parkeringsköp vid nybyggnation.

Förvaltningens yttrande

Alingsås tätort växer och det finns ett ökat tryck på mark i stadskärnan i form av önskemål om förtätningar genom byggnation av bland annat bostäder. En del i arbetet för att nå ett hållbart samhälle är en tät bebyggelsestruktur som främjar mer miljövänliga färdmedelsval som gång, cykel och kollektivtrafik. Tillgången på lämpliga områden är begränsad och behov finns att nyttja mark som idag används för parkeringar. Stadskärnans utformning begränsar även redan idag möjligheten att ta emot biltrafik och således även parkeringsmöjligheterna. Samtidigt är det viktigt att stadskärnan bibehålls som levande kommersiellt centrum och att tillgängligheten inte försämras. Parkeringsfrågor är i högsta grad av strategisk karaktär som har inverkan på Alingsås utveckling. Att inte ta något tydligt beslut i dessa frågor kan också få strategiska effekter i takt med att staden och omvärlden förändras. Kommunens inriktning i parkeringsfrågan är en viktigt del kopplat till övrig pågående trafik- och samhällsplanering.

Idag sker tidsreglering på avgiftsfria allmänna parkeringsplatser i stadskärnan med kommunal parkeringsövervakning. Antalet allmänna parkeringsplatser uppgår till 1 440 stycken. Privata avgiftsbelagda platser som är tillgängliga för allmänheten uppgår till 823 stycken. Det finns idag en obalans då efterfrågan på parkeringsplatser ofta är mycket större än tillgången. Avgiftsfria platser i de mest centrala delarna är fullbelagda, medan det på platser i utkanterna av stadskärnan och på avgiftsbelagda platser finns större ledig kapacitet. Det finns ett behov av att effektivisera utnyttjandet av de platser som redan finns och öka

omsättningen på de mest attraktiva platserna. På så sätt ökar tillgängligheten för fler besökare till stadskärnan vilket även gynnar handeln.

Kommunens tre senaste parkeringsutredningar (från 1987, 1993 och 2006) pekar på samma problem och behov som idag. För att åstadkomma ett optimalt kapacitetsutnyttjande, öka tillgängligheten till stadskärnan och undvika blockerande långtidsparkeringar, minimera söktrafiken samt få effektivare parkeringsövervakning, krävs någon form av styrmedel. De senaste två utredningarna har förespråkade införande av parkeringsavgifter.

Samtliga tätorter i Västsverige med större eller liknade befolkning som Alingsås tätort har idag parkeringsavgifter eller p-skiva. Kommunerna har sett olika för- och nackdelar med de olika systemen utifrån deras specifika förutsättningar. Dialog har även förts med lokala representanter från organisationerna Fastighetsägarna och Alingsås Handel. Överlag bedömdes att det finns behov av styrmedel för att hantera parkeringssituationen och p-skiva förordades. Sammanställning av synpunkterna biläggs tjänsteskrivelsen.

Förvaltningen har tagit hänsyn till såväl övergripande konsekvenser som organisationernas synpunkter. Hänsyn har även tagits till Alingsås lokala förutsättningar idag med begränsade markytor och behovet att nyttja samtliga befintliga parkeringsplatser till sin fulla kapacitet. Vår bedömning är att införande av parkeringsavgifter är att föredra framför p-skiva. Avgifter kan även kombineras med tidsreglering. De parkeringsplatser som redan är avgiftsbelagda bör då bli mer attraktiva jämfört med idag. Vid val av p-skiva finns en risk att trycket på de centrala platserna fortsätter att vara mycket högre jämfört med de avgiftsbelagda anläggningarna. Det finns även en risk att systemet med p-skiva utnyttjas genom att felaktigt successivt ställa fram ankomsttiden för att kunna parkera en längre tid. Detta problem har konstaterats i andra kommuner som har detta system.

Parkeringsavgifter bidrar även till en markant effektivare parkeringsövervakning. På så sätt erhålls en bättre fördelning av parkerade bilar med trolig minskad söktrafik och ökad omsättning på platserna som följd. Beroende på val av avgiftsnivåer behöver parkeringsavgifter inte innebära någon väsentlig ekonomisk belastning för den enskilde. Det innebär dock att de bilister som nyttjar parkeringarna istället för det samlade skattekollektivet står för kostnaderna. Ökad tillgänglighet för besökare torde även gynna handeln. Vilka avgiftsnivåer som sätts, vad människor faktiskt är villiga att betala för att ta bilen istället för andra färdssätt och vilket utbud av varor och tjänster som erbjuds är viktiga faktorer för handelns och stadskärnans fortsatta utveckling. Stadskärnans detaljvaruhandel, restauranger och caféer tillsammans med värden som mysig, gemyttlig och vacker trästad är faktorer som bör fortsätta attrahera besökare även om parkeringsavgifter införs. Det är dock viktigt att ta hänsyn till externa köpcentra och dess gratisparkeringar vid beslutande av vilka avgiftsnivåer som ska finnas i centrum.

Förvaltningen bedömer även att boendeparkeringstillstånd bör utredas vidare, oavsett vilket styrmedel som väljs då förändringar av dagens system påverkar de boendes parkeringsmöjligheter.

Förvaltningen ser även ett behov av ett tydligt parkeringsledningssystem för att leda bilisterna till de större parkeringsanläggningarna i utkanterna av centrum och till de befintliga parkeringshusen i större utsträckning.

Ekonomisk bedömning

En grov uppskattning av kostnader vid val av införande av p-skiva är att det inte bör överstiga 1 mkr. Införande av parkeringsavgifter uppskattas initialt bli något dyrare än P-skiva, främst på grund av inköp av fysiska biljettautomater. Kostnaden påverkas bland annat av hur stort antal automater som behövs samt om behov finns att även se över nuvarande tidsreglering i samband med införandet. I övrigt innebär P-skiva och parkeringsavgifter i stort sett liknande kostnader för omskyltning, informationsinsatser, framtagande av lokala trafikföreskrifter m.m.

Över tid bidrar dock parkeringsavgifter till en intäktsökning för kommunen vilket p-skivan inte gör. Intäkterna skulle kunna bidra till bättre täckning av kostnader för bland annat administration, skötsel av befintliga parkeringsplatser och eventuellt anläggande av nya parkeringsanläggningar. Intäkternas storlek är svår att bedöma innan förslag till zonindelning och avgiftsnivåer framtagits.

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämnden godkänner samhällsbyggnadskontorets förslag nedan i följande tidsordning:

1. Samhällsbyggnadskontoret får i uppdrag att ta fram förslag till införande av parkeringsavgifter i Alingsås stadskärna innehållande zonindelning, avgiftsnivåer och fördjupad ekonomisk bedömning.
2. Samhällsbyggnadskontoret får i uppdrag att fortsatt utreda behov av boendeparkeringstillstånd.
3. Samhällsbyggnadskontoret får i uppdrag att utföra parkeringsutredning del 2 avseende framtida parkeringsbehov samt översyn av parkeringsnorm och parkeringsköp.
4. Samhällsbyggnadskontoret får i uppdrag att utreda införande av parkeringsledningssystem.

Beslutet ska skickas till

KS för kännedom

Markus Thunberg
Avdelningschef Gata/Park

Louice Norén
Utredare Trafik och planering

